

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |                                      |                        |                                                      |                       |       |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Nowe trendy w kryminologii, wiktymologii i penologii - wykład , PG_00132684                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                      |                        |                                                      |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Kryminologia (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                      |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2025/2026                                            |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                           |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                               |                       |       |
| Semestr studiów                          | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 3.0                                                  |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | egzamin                                              |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Prawa i Administracji -> Katedra Prawa Karnego Materialnego i Kryminologii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           |                                      |                        |                                                      |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | dr Agnieszka Dalecka-Werpachowska    |                        |                                                      |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           | dr Agnieszka Dalecka-Werpachowska    |                        |                                                      |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                              | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 40.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                  | 0.0                   | 40    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                      |                        |                                                      |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                      | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 40                                                        |                                      | 0.0                    |                                                      | 35.0                  | 75    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najnowszymi kierunkami rozwoju kryminologii, wiktymologii i penologii w perspektywie interdyscyplinarnej. W toku zajęć omawiane są aktualne koncepcje teoretyczne oraz wyniki najnowszych badań w zakresie reagowania na przestępczość, ochrony ofiar i wykonywania kar. Szczególny nacisk położony zostanie na zagadnienia związane z globalizacją przestępczości, cyberprzestępczością, formami wiktymizacji oraz rozwijającą się rolą profilaktyki i resocjalizacji. Celem zajęć jest również rozwijanie krytycznego myślenia i umiejętności analizy współczesnych problemów społecznych z perspektywy nauk penalnych. |                                                           |                                      |                        |                                                      |                       |       |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Efekty uczenia się przedmiotu                                 | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                     |
|                                                               | [KRYMMU2_WG06] Ma pogłębioną wiedzę i zna terminologię z zakresu psychologii i socjologii oraz nauk pokrewnych w dyscyplinach związanych ze studiowanym kierunkiem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | potrafi interpretować zjawiska z zakresu kryminologii, wiktymologii oraz penologii z wykorzystaniem aktualnej terminologii i koncepcji zaczerpniętych z psychologii, socjologii oraz nauk pokrewnych.                                                                                                                                                                                                          | [SW4] test/exam - oral or written<br>[SW1] oral statement/<br>conversation/discussion |
|                                                               | [KRYMMU2_WG04] Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach przestępczości oraz sposobach ich przeciwdziałania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | rozpoznaje nowe formy przestępczości, w tym cyberprzestępczość i przestępczość transnarodową, oraz zna współczesne strategie ich zwalczania i zapobiegania.                                                                                                                                                                                                                                                    | [SW4] test/exam - oral or written<br>[SW1] oral statement/<br>conversation/discussion |
|                                                               | [KRYMMU2_KK01] Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | potrafi samodzielnie ocenić poziom swojej wiedzy i potrzebę dalszego kształcenia w zakresie najnowszych trendów kryminologii, wiktymologii i penologii oraz rozumie potrzebę śledzenia aktualnych publikacji naukowych i raportów badawczych                                                                                                                                                                   | [SK1] oral statement/conversation/<br>discussion<br>[SK4] test/exam - oral or written |
|                                                               | [KRYMMU2_WG01] Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk prawnych oraz związanych z naukami penalnymi, ich miejscu w systemie nauk i wzajemnych relacjach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | potrafi wyjaśnić rolę i znaczenie najnowszych trendów w kryminologii, wiktymologii i penologii, także w kontekście ich interdyscyplinarnego charakteru.                                                                                                                                                                                                                                                        | [SW4] test/exam - oral or written<br>[SW1] oral statement/<br>conversation/discussion |
| Treści przedmiotu                                             | <p>Przedmiot koncentruje się na współczesnych kierunkach rozwoju kryminologii, wiktymologii i penologii w ujęciu interdyscyplinarnym. Omawiane są nowe podejścia teoretyczne oraz wyniki aktualnych badań dotyczących przestępczości, ofiar przestępstw oraz wykonywania kar i środków resocjalizacyjnych.</p> <p>W części kryminologicznej analizowane są m.in. zjawiska takie jak przestępczość transnarodowa, cyberprzestępczość i przestępczość zorganizowana. Zajęcia obejmują również refleksję nad rolą mediów, społeczną konstrukcją zagrożeń i zarządzaniem ryzykiem.</p> <p>W ramach wiktymologii poruszane są kwestie wiktymizacji pierwotnej i wtórnej, a także nowe formy przemocy i zagrożeń, w tym cyberwiktymizacja. Omawiane są również stereotypy dotyczące ofiar oraz rozwój systemów wsparcia i ochrony.</p> <p>Penologia przedstawiona jest jako dziedzina ulegająca przekształceniom od podejścia represyjnego do naprawczego. Dyskutowane są teorie alternatywnych reakcji karnych, humanizacja wykonania kary, sprawiedliwość naprawcza, mediacja, readaptacja społeczna.</p> <p>Podczas zajęć studenci analizują wybrane przykłady badań empirycznych oraz aktualne raporty i publikacje. Kształtowane są kompetencje w zakresie interpretacji danych, oceny skuteczności działań instytucjonalnych oraz refleksji nad etycznym wymiarem polityki penalnej.</p> <p>Celem przedmiotu jest rozwój umiejętności krytycznego myślenia oraz pogłębionej analizy współczesnych problemów przestępczości i karania w zmieniającym się społecznym, technologicznym i globalnym kontekście.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                       |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                       |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Składowa oceny końcowej                                                               |
|                                                               | egzamin pisemny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 100.0%                                                                                |
| Zalecana lista lektur                                         | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 1. P. Chomczyński, P. Frąckowiak, D. Woźniakowska (red.), Kryminologia. Teoria i praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN 2024.<br><br>2. E. Drzazga, M. Grzyb (red.), Nowe kierunki w kryminologii, wyd. Scholar 2019.<br><br>3. E. Bieńkowska: Wiktymologia zarys wykładu. Warszawa 2000.<br><br>4. M. Filar, J. Utrat-Milecki (red.), Kulturowe uwarunkowania polityki kryminalnej, Oficyna Naukowa Warszawa 2014. |                                                                                       |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 1. B. Hołyst, Kryminologia, Wolters Kluwer 2022.<br><br>2. J. Céré, T. Kalisz, W. Zalewski, Pomiedzy kryminologią, penitencjarystyką i prawem. Księga jubileuszowa Profesora Piotra Stępniaaka, C.H.Beck 2024. |
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <p>Jakie są główne założenia współczesnych nurtów kryminologicznych?</p> <p>W jaki sposób zmienia się pozycja ofiary w nowoczesnych systemach prawnych?</p> <p>Na czym polega różnica między podejściem represyjnym a naprawczym w penologii?</p> <p>Jakie są skutki wiktymizacji wtórnej dla osób pokrzywdzonych?</p> <p>W jaki sposób nowe technologie wpływają na wykonywanie kar i nadzór nad skazanymi?</p> |                                                                                                                                                                                                                |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.